

สารจากบรรณาธิการ

เดือนสิงหาคม ปริมาณฝนที่ลดลง อุณหภูมิสูงขึ้น ขอให้เฝ้าระวังศัตรูพืชต่าง ๆ เช่น เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และโรคไหม้ในข้าว หนอนกอ ดัวงหนวดยาว และโรคใบขาวอ้อยในอ้อย หนอนหัวดำ แมลงค้ำหนาม และด้วงแรดในมะพร้าว เป็นต้น

สำหรับข่าวสารวิชาการ กอป. ฉบับนี้ คณะทำงานได้จัดทำข้อมูลวิชาการ เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ได้แก่ แมลงทางหนีบสีดำควบคุมแมลงศัตรูมะพร้าว ซึ่งสามารถกำจัดศัตรูมะพร้าวได้หลายชนิด เช่น หนอนหัวดำ แมลงค้ำหนาม คำแนะนำในการเลือกใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคพืช เพื่อให้การควบคุมโรคพืชมีประสิทธิภาพสูงสุด การจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีเขตกรรม ซึ่งเป็นวิธีการที่ปลอดภัย ประหยัด และง่ายต่อการปฏิบัติ และ 8 เทคนิคการจัดการปุ๋ย ที่จะช่วยให้ใช้ปุ๋ยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คณะทำงานวิชาการ กอป.หวังว่าเนื้อหาสาระในฉบับนี้ช่วยให้ข้อมูลเดือนการระบาด และให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์กับเจ้าหน้าที่และเกษตรกรทุกท่านแล้วพบกันใหม่...

นางสาวปนัดดา ทิพยะรัตน์
ประธานคณะทำงานวิชาการ กอป.

คณะทำงาน :

นางจันทร์จรัส เกียรติทวีมันคง นางสาวปวีณา ดนยงค์ นางชัชชนก ไชยพงษ์
นางสาวอรนาฏ โคกเย็น นางสาวสุดารัตน์ แซ่มช้อย นางสาวสุภาพ ปิ่นแก้ว
นางสาวทานต์เอื้อ ชูช่วย นางสาวปวีณา เดชคอบุตร และนางสาวฉัตรณัฏฐา ยิ้มยง

เดือนเฝ้าระวังศัตรูพืช

ประจำเดือนสิงหาคม 2566

ภาคเหนือ

☀️ สูงสุด 31-33 °C
 🌡️ ต่ำสุด 24-26 °C
 ☁️ ฝน 200-250 มม.
 💧 ความชื้นสัมพัทธ์ 80-85 %

- ข้าว **ระวัง** เพี้ยกระโดดสีน้ำตาล หนอนกอข้าว โรคไหม้ข้าว
- ข้าวโพด **ระวัง** หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด โรคราสนิม
- ไม้ผล **ระวัง** เพี้ยใบเียง มวนลำไย โรคราหน้าโคนเน่า โรคราดำ
- ผัก **ระวัง** หนอนกระทู้ผัก โรคใบจุดสีม่วงในหอม

ภาคกลาง

☀️ สูงสุด 33-35 °C
 🌡️ ต่ำสุด 25-27 °C
 ☁️ ฝน 140-180 มม.
 💧 ความชื้นสัมพัทธ์ 75-80 %

- ข้าว **ระวัง** เพี้ยกระโดดสีน้ำตาล หนอนกอข้าว โรคใบไหม้
- ถั่ว **ระวัง** หนอนกอถั่ว ค้างคาวถั่วลิสง โรคใบขาวถั่ว
- มะพร้าว **ระวัง** หนอนท้วมค้ำ แมลงดำหนาม ค้างคาว

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

☀️ สูงสุด 32-34 °C
 🌡️ ต่ำสุด 24-26 °C
 ☁️ ฝน 250-300 มม.
 💧 ความชื้นสัมพัทธ์ 80-85 %

- ข้าว **ระวัง** เพี้ยกระโดดสีน้ำตาล หนอนกระทู้กล้า หนอนกอข้าว โรคไหม้ข้าว โรคขอบใบแห้ง
- มันสำปะหลัง **ระวัง** เพี้ยใบเียงมันสำปะหลัง โรคใบด่าง โรคโคนเน่าหัวเน่า
- ถั่ว **ระวัง** หนอนกอถั่ว ค้างคาวถั่วลิสง โรคใบขาวถั่ว

ภาคตะวันออก

☀️ สูงสุด 32-34 °C
 🌡️ ต่ำสุด 25-27 °C
 ☁️ ฝน 230-280 มม.
 💧 ความชื้นสัมพัทธ์ 85-90 %

- มันสำปะหลัง **ระวัง** เพี้ยใบเียงมันสำปะหลัง โรคใบด่าง โรคโคนเน่าหัวเน่า
- ไม้ผล **ระวัง** เพี้ยใบเียง ค้างคาวหนวดยาวเจาะลำต้น โรคราหน้าโคนเน่า
- มะพร้าว **ระวัง** หนอนท้วมค้ำ แมลงดำหนาม ค้างคาว โรสีขามะพร้าว
- ยางพารา **ระวัง** โรคกลากยาง โรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา

ภาคใต้

☀️ สูงสุด 31-34 °C
 🌡️ ต่ำสุด 24-26 °C
 ☁️ ฝน 100-400 มม.
 💧 ความชื้นสัมพัทธ์ 70-85 %

- ไม้ผล **ระวัง** หนอนเจาะลำต้น โรคผลเน่าในทุเรียน โรคราหน้าโคนเน่า
- มะพร้าว **ระวัง** หนอนท้วมค้ำ แมลงดำหนาม ค้างคาว หนอนกินใบมะพร้าว
- ยางพารา **ระวัง** โรคกลากยาง โรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา โรคใบร่วง
- ปาล์มน้ำมัน **ระวัง** หนอนปลอกเล็ก หนอนพาราซ่า ค้างคาว โรคลำต้นเน่า

ติดต่อ : สำนักงานเกษตรอำเภอ, สำนักงานเกษตรจังหวัด ใกล้เคียง

จัดทำโดย : กลุ่มขยายกรรณและเดือนการระมัดระวังศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร / ข้อมูลสถานอากาศ : กรมอุตุนิยมวิทยา

แมลงหางหนีบสีดำควบคุมแมลงศัตรูมะพร้าว

เพศผู้

เพศเมีย

แมลงหางหนีบสีดำวางไข่เป็นกลุ่ม ไข่มีลักษณะกลมรีสีขาวครีม ตัวอ่อนมี 4 ระยะ ตัวเต็มวัยมีลำตัวสีดำเป็นมัน เพศผู้จะมีแพนหาง (cerci) สั้นและใหญ่กว่าเพศเมีย และมีรอยหยักในแพนหาง ส่วนเพศเมียแพนหางจะเรียวยาวและเรียบ ไม่มีรอยหยัก

ข้อมูล: สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร
เรียงเรียงโดย : กลุ่มส่งเสริมการควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
กรมส่งเสริมการเกษตร

แมลงหางหนีบสีดำ *Chelisoches morio* (Fabricius)

เป็นตัวห้ำที่สำคัญอีกชนิดหนึ่งในมะพร้าว ทั้งระยะตัวอ่อนและตัวเต็มวัยสามารถกำจัดศัตรูมะพร้าวได้หลายชนิด ได้แก่ หนอนหัวดำมะพร้าว และแมลงดำหนามมะพร้าว ฯลฯ

คำแนะนำการนำไปใช้ควบคุมแมลงศัตรูมะพร้าวในมะพร้าวน้ำหอม

กรณีระบาดไม่รุนแรง การปล่อยแมลงหางหนีบสีดำ 8 ตัว/ต้น สามารถควบคุมหนอนหัวดำมะพร้าวได้อย่างดี และควรปล่อยซ้ำในสัปดาห์ที่ 3

แต่ถ้าการระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าวรุนแรงขึ้นให้ปล่อยแมลงหางหนีบสีดำในอัตรา 32 ตัว/ต้น จะมีประสิทธิภาพสูงสุด สามารถควบคุมปริมาณหนอนหัวดำมะพร้าวได้นานถึง 3 สัปดาห์ นอกจากนี้การปล่อยแมลงหางหนีบสีดำในปริมาณมากจะมีประสิทธิภาพสูงขึ้น และเพื่อเป็นการป้องกันมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงควรพิจารณานำวิธีการปล่อยแมลงหางหนีบสีดำไปใช้ร่วมกับวิธีการจัดการศัตรูพืชวิธีการอื่น ๆ

ที่มาภาพ: กลุ่มส่งเสริมการควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี

"วิธีเขตกกรรม"

การจัดการศัตรูพืชที่ควรรู้

การจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีเขตกกรรม เป็นวิธีการจัดการสภาพแวดล้อมให้ไม่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตและแพร่ระบาดของศัตรูพืช รวมถึงเป็นการทำให้ต้นพืชมีความสมบูรณ์แข็งแรง สามารถทนต่อการเข้าทำลายของศัตรูพืชได้ หรือลดโอกาสที่พืชจะถูกศัตรูพืชเข้าทำลาย ซึ่งวิธีเขตกกรรมเป็นวิธีการที่ปลอดภัย ประหยัด ไม่มีสารพิษตกค้าง และง่ายต่อการปฏิบัติ โดยมีวิธีการต่างๆ เช่น

การไถบรวนดิน

ทำให้ดินร่วนซุย อากาศถ่ายเทดี และตากดินให้แสงแดดทำลายเชื้อโรค แมลง และวัชพืช

วางแผนการปลูก

เลือกช่วงเวลา/ฤดูกาล ปลูกพืชให้เหมาะสมกับการเจริญเติบโต และหลีกเลี่ยงช่วงเวลาที่เหมาะสม ต่อการระบาดของศัตรูพืช

การปรับสภาพดิน

เตรียมดินให้มีค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) ที่เหมาะสมสำหรับการเจริญเติบโตของพืช

การใช้มันธู่ดี/มันธู่สะอาด

ใช้สาบพันธ์ ที่มีความต้านทาน/ทนทาน ต่อศัตรูพืชและปลอดโรค

การตัดแต่งกิ่ง

ทำให้ทรงพุ่มโปร่ง อากาศถ่ายเท ลดความชื้นสะสม พืชได้รับแสงแดดทั่วถึง

การกำจัดวัชพืช

ลดการแก่งแย่งธาตุอาหารพืช และกำจัดพืชอาศัยของโรค แมลงพาหะ และแมลงศัตรูพืช

ข่าวสารวิชาการ กอปล.
ปีที่ 7 ฉบับที่ 8 เดือนสิงหาคม 2566

สารเคมีป้องกัน กำจัดโรคพืช

ข้อมูล : กรมวิชาการเกษตร / KASET GO
เรียบเรียง : กลุ่มส่งเสริมการจัดการสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

ประเภทสัมผัส

เมื่อฉีดพ่นจะติดอยู่ส่วนนอกของต้นพืช จะควบคุมเส้นใยของเชื้อราที่อยู่นอกต้นพืช แต่เมื่อเส้นใยเจริญเข้าไปภายในเซลล์ของต้นพืช สารประเภทสัมผัสจะไม่สามารถควบคุมได้

ประเภทดูดซึม

เมื่อฉีดพ่นโดนใบพืช พืชสามารถดูดซึมเข้าไปในท่อน้ำ หรือซึมผ่านหน้าใบไปหลังใบ (ยกเว้นกลุ่มสารเคมี 33 เช่น ฟอสฟิธิล ฟอสฟอนิก เอซิด อลูมิเนียม ฟอสฟอรัส เอซิด ที่เคลื่อนที่ได้ทั้งในท่อน้ำ ท่ออาหาร สารประเภทดูดซึมจะจัดการกับเส้นใยของเชื้อราที่เจริญเติบโตเข้าไปอยู่ในเซลล์พืชแล้ว

“ควรเลือกใช้แบบไหน...”

- ในกรณี que เห็นอาการ การเข้าทำลายแสดงว่าเชื้อได้พัฒนาอยู่ภายในเซลล์จนถึงระยะแพร่กระจายจากเชื้อสาเหตุโรคพืช ดังนั้นการใช้สารที่ถูกต้องควรใช้ประเภทสัมผัสร่วมกับดูดซึม เพื่อจะควบคุมได้ทั้งเส้นใยที่ออกมาใหม่จากสปอร์ และเส้นใยที่รอดเข้าไปภายในเซลล์พืชแล้ว
- ในกรณีที่ยังไม่เห็นอาการเข้าทำลาย แต่เห็นร่องรอยการทำลายจากเชื้อสาเหตุโรคพืช จะพ่นสารประเภทสัมผัสอย่างเดียว เมื่อสังเกตเห็นอาการจึงปรับมาใช้ร่วมกับประเภทดูดซึม

8 เทคนิค การจัดการปุ๋ย

ข่าวสารวิชาการ กอป.

ปีที่ 7 ฉบับที่ 8 เดือนสิงหาคม 2566

ต้องรู้จักพืช รู้จักดิน คุณสมบัติของธาตุอาหาร
ใช้ปุ๋ยถูกสูตร ถูกอัตรา ถูกเวลา ถูกวิธี
จะช่วยให้ใช้ปุ๋ยได้มีประสิทธิภาพสูงสุด

1

เข้าใจหน้าที่ของธาตุอาหาร เลือกใช้ปุ๋ย
ให้ตรงกับความต้องการ

2

ใช้ปุ๋ยถูกสูตร มีคุณภาพ
ซื้อปุ๋ยในร้านที่มีใบอนุญาตค้าปุ๋ย

3

วิเคราะห์พืชก่อนใส่ปุ๋ย เพื่อจะได้อธิบายว่าจะใส่ธาตุอาหารอะไร
ปริมาณเท่าไร ลดการสูญเสียธาตุอาหาร

4

วิเคราะห์ดินก่อนใส่ปุ๋ยว่ามีดินธาตุอาหารอะไร มีสภาพความเป็นกรดต่างเท่าไร
เพื่อปรับสภาพดินให้เหมาะสมก่อนปลูกพืช

5

ใส่ปุ๋ยในช่วงที่ดินมีความชื้น และใส่ปุ๋ยให้ถูกวิธี
การใส่ปุ๋ยบริเวณที่มีรากฝอย/รอบทรงพุ่ม พืชจะดูดไปใช้ได้ดี
บางกรณีอาจต้องพิจารณาการให้ปุ๋ยแบบฉีดพ่นทางใบ

6

การใส่ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี ทำให้ปุ๋ยเคมีเกิดประโยชน์เพิ่มขึ้น
ช่วยเสริมการเจริญเติบโต และลดต้นทุนการใส่ปุ๋ย

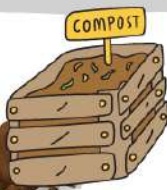
7

ใช้ปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟต ช่วยลดต้นทุนค่าปุ๋ยฟอสเฟต
เนื่องจากไปช่วยละลายฟอสฟอรัส
ที่ถูกยึดตรึงอยู่ในดินละลายออกมาอยู่ในรูปที่เป็นประโยชน์ต่อพืช

8

การไม่ใส่ปุ๋ยเป็นแนวทางที่ไม่ถูกต้อง
เพราะการใส่ปุ๋ยช่วยเพิ่มปริมาณผลผลิต หากพืชได้รับธาตุอาหารไม่เพียงพอ
อาจส่งผลกระทบต่อ การเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชได้

ที่มา บทความของ ธัชราวิพันธ์ สรรุโณ ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตพืชที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่
เรียบเรียงโดย กลุ่มส่งเสริมการจัดการดินปุ๋ย กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย